

Grundläggande granskning - Regionstyrelsen

Region Halland

Mars 2022

Helena Richardsson, projektledare

Isabelle Panasco, projektmedarbetare

Marie Lindblad, kvalitetssäkrare

Sammanfattning

På uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en grundläggande granskning av Regionstyrelsen. Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva styrelsens ansvarstagande för verksamheten. Den grundläggande granskningen omfattar i huvudsak regionstyrelsens tolkning av och arbete med Regionfullmäktiges mål och budget, uppföljning och återrapportering av verksamheten i enlighet med fastställd styrmodell, åtgärder när uppföljning av verksamhet visar avvikelse och arbete med intern kontroll enligt gällande anvisningar för intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Regionstyrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning, uppföljning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

Den samlade bedömningen återfinns i sin helhet i avsnitt 3.6.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte	3
1.3 Revisionskriterier	3
1.4 Avgränsning	3
1.5 Metod	3
2. Region Halland	5
2.1 Region Hallands styrmodell 2021	5
2.2 Intern kontroll	7
3. Granskningsresultat	8
3.1 Regionstyrelsens uppdrag	8
3.2 Regionstyrelsens arbete med de regiongemensamma uppdragen	8
3.3 Regionstyrelsens planering och styrning av sin verksamhet	9
3.4 Regionstyrelsens utövande av uppsiktsplikten	11
3.5 Regionstyrelsens återrapporering till fullmäktige	13
3.6 Samlad bedömning	14

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunallagen förutsätter att revisorerna årligen granskar all kommunal verksamhet i den omfattning som följer av God revisionssed. Enligt den goda seden handlar grundläggande granskning bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder tolkat och brutit ned mål och uppdrag från fullmäktige, uppföljning av verksamhet och åtgärder vid avvikelser, systematiskt arbete med intern kontroll och tydligheten i protokoll. Granskningen utgör underlag för den årliga ansvarsprövningen.

Regionstyrelse, nämnder och beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget bör respektive organ bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt och att målen inte nås.

Föreliggande rapport utgör resultatet av den grundläggande granskningen av Regionstyrelsen.

1.2 Syfte

Syftet med den grundläggande granskningen är att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om Regionstyrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen
- Arbetsordningar och reglementen 2019
- Region Hallands mål och budget 2021 med ekonomisk plan 2022-2025
- Reglemente för intern kontroll

1.4 Avgränsning

Granskningen avser Regionstyrelsen och är avgränsad till år 2021.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Inom ramen för granskningen har en genomgång av Regionstyrelsens samtliga protokoll samt mål- och ekonomiuppföljningsrapporter avseende 2021 genomförts.

Protokollgranskningen har i huvudsak syftat till att följa hur styrelsen arbetat med styrning, uppföljning och kontroll samt att granska tydligheten i protokoll och beslutsunderlag. Översiktlig genomgång av styrelsens internkontrollplan med tillhörande riskanalys har genomförts i syfte att följa hur styrelsen arbetat med intern kontroll i förhållande till Region Hallands reglemente för intern kontroll. Vidare har det utförts

intervju med verksamhetsföreträdare där diskussioner om målstyrning, uppföljning och intern kontroll förts.

Ett utkast av rapporten har sakgranskats av företrädare från verksamheten.

2. Region Halland

I detta kapitel beskrivs Region Hallands styrmodell 2021 och fullmäktiges reglemente för intern kontroll sammanfattas.

2.1 Region Hallands styrmodell 2021

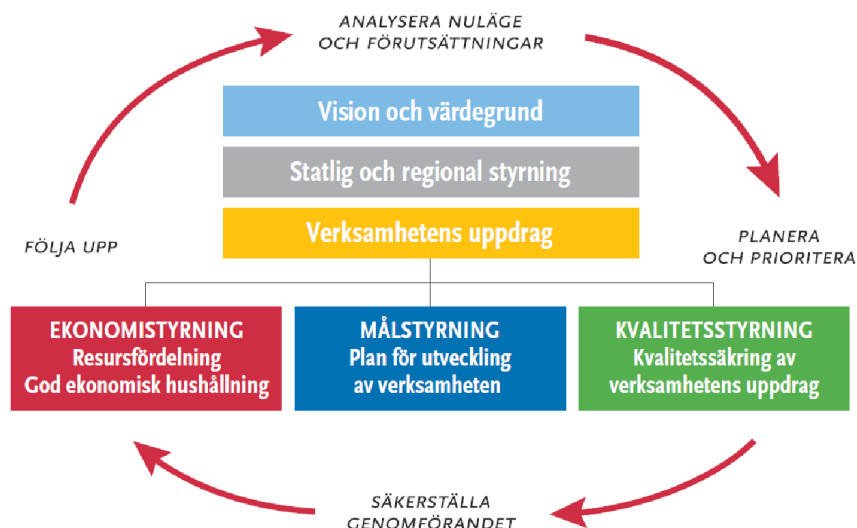
Styrmodellen för Region Halland utgår från regionfullmäktiges vision för Hallands utveckling till den Bästa Livsplatsen för Hallands invånare. För att nå goda resultat ska det finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning.

Regionfullmäktige har genom *Arbetsordningar och reglementen 2019* angett ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. I *Riktlinje för planering och uppföljning*, antagen av Regionstyrelsen 2019-10-18, beskrivs hur Regionfullmäktiges beslut omsätts i praktiken. Syftet med riktlinjen är att fastställa hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- att Regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- en styrning med fokus på verksamheternas syfte
- en god ekonomisk hushållning.

Mål och budget är regionens styrdokument på kort och medellång sikt. I Mål och budget sammanfattas den regiongemensamma resursfördelningen, fokusområden, indikatorer och kvalitetsindikatorer för att styra och följa upp verksamheten. Regionfullmäktige fastställer årligen fokusområden på övergripande nivå i Mål och budget som är kopplade till invånarnas behov, verksamhetens syfte och de ekonomiska förutsättningarna. Fokusområdena har sin utgångspunkt i Region Hallands vision och de långsiktiga strategierna. I *Riktlinje för planering och uppföljning* framgår att fokusområdena mäts på koncernnivå genom indikatorer med angivna målnivåer som ska uppnås under året.

Figur 1. Region Hallands modell för planering och uppföljning

I Mål och budget är samtliga fokusområden likställda varandra. Regionfullmäktige fördelar inte fokusområdena till nämnderna.

Varje nämnd/styrelses bidrag till den regionövergripande måluppfyllelsen ska sammanfattas, tillsammans med en beskrivning av hur verksamhetens uppdrag ska kvalitetssäkras, i en verksamhetsplan. Nämnden kan i sin verksamhetsplan komplettera de regiongemensamma indikatorerna med egna indikatorer. Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i verksamhetsplanen skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Verksamhetsplanen ska ha ett flerårigt tidsperspektiv och fastställas av nämnden/styrelsen. Respektive nämnd ansvarar för att planering och genomförande av aktiviteter som styr mot målen sker inom respektive verksamhet.

I *Mål och budget 2021 med ekonomiska plan 2022-2025* har Regionfullmäktige beslutat om åtta fokusområden¹ med tillhörande indikatorer och målvärden som Region Halland ska arbeta med mellan åren 2021 och 2025. I Mål och budget 2021 är det inräknat i nämndernas budgettillskott för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling, kapitalkostnader och prisökningar, men också ett generellt effektiviseringskrav för att minska kostnadsökningstakten och få en budget i balans. Uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas arbete till Regionfullmäktige ska utgå från Mål och budget och ska genomföras tre gånger per år. Utöver detta ska styrelsen och nämnderna göra mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. Lokala nämnder, Patientnämnden samt Gemensam nämnd för Hemsjukvård och Hjälpmedel behöver endast lämna rapport till den regiongemensamma uppföljningen i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 och årsredovisningen.

Figur 2: Uppföljningsstruktur

Månadsrapport	Några mindre månadsrapporter, minimum två styckenRapportering till Regionstyrelsen Gäller ej lokala nämnder, Patientnämnden samt Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel
Uppföljningsrapport 1 (april)	Ekonomisk uppföljningUppföljning av fokusområden samt indikatorerRapportering till Regionfullmäktige
Uppföljningsrapport 2 (augusti)	Ekonomisk uppföljningUppföljning av fokusområden samt indikatorerRapportering till Regionfullmäktige
Slutlig uppföljning och redovisning, ÅR (december)	Ekonomisk uppföljningUppföljning av fokusområden och utfall indikatorerRapportering till Regionfullmäktige

¹ Fokusområdena är: Hög attraktivitet, ökad konkurrenskraft, stärkt delaktighet, nära och sammanhållen vård, digital tillgänglighet i vården, styrning utifrån kunskap och kvalitet, kompetensförsörjning samt hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

I uppföljningsrapport 1 och 2 redovisas verksamhet och aktiviteter som stödjer beslutade fokusområden samt ett nuläge för indikatorer i relation till årets målvärde.

Kvalitetsindikatorer redovisas med utfall. I uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas dessutom en prognos på måluppfyllelsen för respektive fokusområde för helåret. Kvalitetsindikatorer redovisas med utfall i relation till utgångsvärdet, det vill säga rörelsen. I den av regionkontoret framtagna mallen för uppföljningsrapport 2 står det att förvaltningarna ska göra sin egen bedömning av måluppfyllelse/årsprognos per fokusområde (Genom att välja mellan Uppfylls, Uppfylls delvis samt Uppfylls inte).

I årsredovisningen redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för uppföljning av Regionfullmäktiges fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa. För de beslutade kvalitetsindikatorerna kopplade till verksamhetens uppdrag redovisas utfall i relation till utgångsvärdet och analys. Bedömningen av kvalitetsindikatorerna sker utifrån en rörelse mot målvärdet.

2.2 Intern kontroll

Den 28 oktober 2020 fastställde Regionfullmäktige ett nytt reglemente för intern kontroll. Reglementet har tillämpats sedan 2021. Av reglementet framgår ansvarsfördelningen enligt följande:

Regionstyrelsens ansvar

Regionstyrelsen ska genom sin uppsiktsplikt säkerställa att det finns en god intern kontroll. Regionstyrelsen ansvarar för att:

- den interna kontrollen i Region Halland är tillräcklig
- upprätta internkontrollplan för den egna verksamheten

Nämndernas ansvar

- att den interna kontrollen inom respektive nämnds verksamhetsområde är tillräcklig,
- att upprätta internkontrollplan för respektive nämnds verksamhetsområde samt årligen utvärdera planen och rapportera till regionstyrelsen, och
- att regler och anvisningar för den interna kontrollen efterlevs.

Tjänstemannaorganisationens ansvar

- att säkerställa ett arbetssätt utifrån detta reglemente genom tillämpningsanvisningar för intern kontroll.

3. Granskningsresultat

I detta kapitel beskrivs resultatet av den grundläggande granskningen utifrån de iakttagelser som vi bedömer vara mest relevanta.

3.1 Regionstyrelsens uppdrag

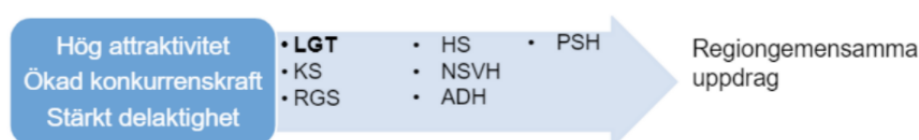
Den 24 oktober 2018 beslutade regionfullmäktige om ett reviderat reglemente för Region Halland, vilket började gälla från och med 1 januari 2019. Enligt reglementet är regionstyrelsens uppdrag att främja den långsiktiga utvecklingen av Halland och regionen. Detta innebär bland annat att styrelsen är regionens ledande förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Vidare ska regionstyrelsens ledningsfunktion leda och samordna arbetet med mål, riktlinjer och ekonomiska ramar för styrningen av hela regionens verksamhet och att ta erforderliga initiativ. Regionstyrelsen utövar styrning på systemnivå genom beslutade uppdrag och modeller.

3.2 Regionstyrelsens arbete med de regiongemensamma uppdragen

I dokumentet Verksamhetsplanering 2021 (ej politiskt antaget) framgår att regionkontoret tillsatt arbetsgrupper för att driva verksamhetsplaneringen på regionövergripande nivå. Arbetsgrupperna är de regionala verksamhetsområdena "Regional utveckling inkl. Kultur och skola", "Hälso- och sjukvård", "Region Halland som arbetsgivare" samt "Ekonomi". Arbetsgrupperna består av representanter för de olika regionövergripande verksamheterna, samt regionens förvaltningar och leds av regionkontorets respektive ledningsgrupp inom området. Enligt dokumentet har arbetsgrupperna till uppdrag att ta fram regiongemensamma uppdrag som ett förtydligande av regionfullmäktiges fokusområden i *Mål och budget* och ska ange vad man önskar uppnå. Arbetsgruppen ska begränsa antalet uppdrag till ett minimum, samt definiera vilka förvaltningar som kan och har möjlighet till att bidra till de regiongemensamma uppdragen. Efter dialog med alla regionövergripande verksamheter och förvaltningar, så fördelades de regiongemensamma uppdragen till de aktuella förvaltningarna. Se exempel på hur tilldelningen av de regiongemensamma uppdragen går till nedan.

Figur 3: Exempel på fördelning av regiongemensamma uppdrag

Stärkt delaktighet (RK)

- Bidra till förbättrad kompetensförsörjning genom att verka för bättre matchning mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov av kompetens
- Arbeta för goda och jämlika uppväxtvillkor genom tidiga insatser och satsningar på barn och unga.

Enligt nuvarande styrkedja har regionstyrelsen inget uppdrag från regionfullmäktige att fördela regionfullmäktiges fokusområden.

I genomgång av samtliga nämndernas verksamhetsplaner framgår att det fortsatt varierar hur de inkluderar fokusområdena. I intervjuer framgår att vissa verksamheter upplever att flera av fokusområdena är kopplat till hälso- och sjukvård och inte är applicerbart på deras verksamhet. Huruvida nämnderna måste inkludera de regiongemensamma uppdragen i sina verksamhetsplaner råder det delade meningar om. En genomgång av nämndernas verksamhetsplaner visar även att hanteringen av de regiongemensamma uppdragen skiljer sig åt likt föregående år. Vissa verksamheter har applicerat de regiongemensamma uppdragen som nämndens utvecklingsområde medan vissa verksamheter skriver att det är ett regiongemensamt uppdrag.

I intervjuer framgår att det finns två nätverk, ett avseende planering och uppföljning samt ett avseende intern kontroll, med representanter från både regionkontoret och förvaltningarna. Det framgår av intervjuer med verksamhetsföreträdare från regionens förvaltningar att nätverken är uppskattade och har bidragit till att skapa en ökad tydlighet avseende arbetet med målstyrningen samt intern kontroll.

3.3 Regionstyrelsens planering och styrning av sin verksamhet

Vid sammanträdet den 25 november 2020 fastställde regionstyrelsen en verksamhetsplan för 2021. Regionstyrelsen godkänner årligen en förvaltningsövergripande verksamhetsplan för Regionstyrelsen Halland. Verksamhetsplanen beskriver regionkontorets uppdrag, fokusområden och regiongemensamma uppdrag, samt styrelsens egna utvecklingsområden som regionstyrelsen ska arbeta med under 2021. De indikatorer som finns i *Mål och Budget 2021* avseende fokusområdena finns till viss del redovisade i verksamhetsplanen. Exempelvis finns inte indikatorn *Befolkningsökning* utifrån fokusområdet *Hög Attraktivitet* med i verksamhetsplanen. I verksamhetsplanen redovisas även kvalitetsindikatorer. Det framgår inga indikatorer eller målvärden för de regiongemensamma uppdragen eller regionkontorets egna utvecklingsområden. Styrelsen beslutade om internbudget i samband med verksamhetsplanen.

3.3.1 Regionstyrelsens uppföljning av sin egen verksamhet och ekonomi

Under 2021 har Regionstyrelsen haft nio protokollförda sammanträden. Regionstyrelsen har fått information om sin verksamhet i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2, två månadsrapporter och årsredovisningen 2021.

Vid sammanträdet den 14 april 2021 godkänner regionstyrelsen årets första månadsrapport. Rapporten visar att regionkontorets avdelningar prognostiserar +3,6 mnkr.

Vid sammanträdet den 9 juni 2021 antar regionstyrelsen uppföljningsrapport 1. I rapporten framkommer att regionkontorets avdelningar prognostiserar +10,6 mnkr. För covidrelaterade kostnader redovisar regionkontoret ett underskott i prognosen med -5,5

mnr. Finansiering för covidrelaterade kostnader hanteras centralt i Region Halland, men kostnaderna bokförs i den verksamhet där kostnaderna uppstår.

Vid sammanträdet den 13 oktober antar regionstyrelsen uppföljningsrapport 2. Av uppföljningsrapporten framgår att regionkontorets avdelningar prognostiserar en ekonomisk avvikelse på +45,4 mnr. Överskottet fördelar sig med +26,1 mnr

på regionkontorets ordinarie verksamhet, -10,2 mnr på pandemirelaterade merkostnader, +26,0 mnr på utvecklingsmedlen och +3,5 mnr på förtroendevaldas anslag. Alla chefer inom förvaltningen följer upp aktiviteterna i arbetsmiljöplanen i samband med uppföljningsrapport 1 och 2, samt årsrapporten.

Av månadsrapporten per oktober framgår att regionstyrelsen fortsatt prognostiserar ett överskott för helåret för regionkontorets avdelningar + 60,0 mnr. Regionstyrelsen har två gånger under 2021 beslutat att kompensera Vårdval Halland Närsjukvård för kostnadsökning jämfört med föregående år för distansbesök gjorda hos nätläkare i primärvård. Överskottet beror dels på att under pandemin har det inte varit möjligt att genomföra utvecklingsinsatser i samma omfattning som under ett normalt år samt vakanser, lägre rese-, utbildnings- och möteskostnader.

Vid sammanträdet i april 2022 beslutar regionstyrelsen att anta årsredovisningen 2021 för sin egen verksamhet (möte ej genomfört vid granskningstillfället). Regionkontoret redovisar ett resultat om +66,0 mnr. Den främsta anledningen till avvikelsen är Region Hallands utvecklingsmedel som har ett överskott på +53,7 mnr. Skälet till överskottet är att förvaltningens prioritering, både verksamhets- och personalmässigt, har varit att klara av den pågående pandemin. Det har därför inte varit möjligt att bedriva utveckling av främst hälso- och sjukvårdsverksamhet i den utsträckning som det var tänkt.

Bedömningen som görs av måluppfyllelsen är att ett fokusområden bedöms som delvis uppfyllda och sju fokusområden bedöms som uppfyllda. Verksamhetens utvecklingsområde bedöms som uppfyllt. Det framgår en beskrivning av de insatser som genomförts i relation till årets fokusområden, de regiongemensamma uppdragen och aktiviteter som angetts i verksamhetsplanen. Beskrivningen av genomförda och pågående insatser innehåller inte någon utvärdering baserad på indikatorer.

3.3.2 Regionstyrelsens arbete med intern kontroll

I samband med beslutande av internkontrollplan 2021 framgår att en riskanalys har genomförts den 20 oktober 2020. I jämförelse med föregående år då riskanalysen redovisades för hela regionstyrelsen har riskanalysen 2021 endast redovisats för regionstyrelsens arbetsutskott. I riskanalysen har de områden och risker som har fått ett högt risktal redovisats.

Regionstyrelsen beslutade om internkontrollplan 2021 vid sammanträdet den 25 november 2020. Planen innehåller sju kontrollområden och totalt 15 risker. Av planen framgår även slutdatum för när kontrollerna ska vara genomförda.

Av årsredovisningen framgår att styrelsen har följt upp, utvärderat och återrapporterat resultatet av intern kontroll. Vid sammanträdet i april 2022 beslutade regionstyrelsen att anta årsredovisningen 2021 för sin egen verksamhet (möte ej genomfört vid granskningstillfället). Av resultatet framgår avvikelser inom vissa områden, exempelvis visar resultatet för kontroller gjorda på ekonomi, fastighet och upphandling mindre brister i faktureringsunderlag avseende utgående moms samt även i följsamheten till rutiner för direktupphandlingar. En risk har inte gått att kontrollera. Förvaltningens rapportering av den interna kontrollen inkluderar till viss del förslag på åtgärder och pågående insatser för att stärka den interna kontrollen inom de områden som uppvisar brister. Exempelvis att en ny rutin för skadeanmälan på egendomsskador är införd.

3.4 Regionstyrelsens utövande av uppsiktsplikten

Vid regionstyrelsens sammanträde i september 2019 beslutades om Riktlinje för planering och uppföljning som bland annat beskriver hur styrelsens uppsiktsplikt ska utövas över nämnder, regional- och samordningsförbund och regionala bolag. Riktlinjen tillämpas från och med den 1 januari 2020. I riktlinjen står det att regionstyrelsen genom sin uppsiktsplikt till nämnder och bolag ska säkerställa att:

- De mål som beslutats av Regionfullmäktige nås
- Verksamheten lever upp till lagar och aktuella styrdokument
- Verksamheten klarar sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt att räkenskaperna är rättvisande

Vidare framgår av Regionfullmäktiges Mål och budget 2021 att syftet med den regiongemensamma uppföljningen är att säkerställa regionstyrelsens uppsiktsplikt i förhållande till övriga nämnder och styrelser.

Den grundläggande granskningen 2021 har visat att driftnämnderna och de gemensamma nämnderna inte fullt ut har efterlevt direktiven som framgår av *Mål och budget 2021*. Likt föregående år har granskningen exempelvis påvisat att Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel inte har antagit någon verksamhetsplan och inte redovisar en fullständig driftsredovisning i samband med årsredovisningen. I sakgranskning förtydligas att Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel inte har någon verksamhetsplan eftersom nämnden inte har någon verksamhet kopplat till sig, utan de medel som avsätts i *Mål och budget* till den gemensamma nämnden är avsedda till Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsa för hjälpmedel. Vidare framkommer att Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsas internbudget endast redovisar budgeterade intäkter och att budgeterade kostnaderna inte framgår. Regionstyrelsen har inte uppmanat nämnderna att hantera dessa brister. Regionstyrelsen har inte heller efterfrågat uppföljningsrapporter från Patientnämnden som endast redovisar en halvårsrapport per juni 2021. I *Mål och budget 2021* framgår att Patientnämnden ska lämna rapport till den regiongemensamma uppföljningen i samband med Uppföljningsrapport 1 och 2 samt Årsredovisning. Vi kan inte se att Patientnämnden har undantagits fullmäktiges direktiv om att redovisa två uppföljningsrapporter. I patientnämndens reglemente framgår dock att nämnden

halvårsvis ska rapportera till respektive huvudman hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är.

I flertalet intervjuer framgår att dialogmöte mellan regionstyrelsens arbetsutskott och nämndernas presidium har genomförts en gång under 2021. Det går inte att utläsa i regionstyrelsens protokoll, dock anmäls regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll löpande till regionstyrelsens sammanträden där det framgår att dialogmöten har genomförts.

Av regionstyrelsens protokoll framkommer att styrelsen tar del av de regionala bolagens arbete med varierande systematik och omfattning. Protokoll från Hallandstrafiken har anmälts till regionstyrelsen vid flera tillfällen under 2021 medan vi inte har kunnat verifiera att regionstyrelsen tagit del av sammanträdesprotokoll från Teater Hallands AB vid något tillfälle under 2021.

Månadsrapport per februari

Vid regionstyrelsens sammanträde 14 april 2021 informeras styrelsen om Region Hallands månadsrapport per februari (se tabell 1 nedan). Av månadsrapporten framgår att pandemin fortlöper vilket innebär ett fortsatt osäkert läge för samtliga av regionens verksamheter. Regionstyrelsen beslutar ålägga nämnder med underskott som inte är genererade av pandemin att inkomma med åtgärdsplaner. Det framgår inte vilka nämnder som berörs eller när nämnderna ska redovisa åtgärdsplanerna för regionstyrelsen. I årets första prognos efter februari månad är det endast Driftnämnden Kultur och skola som prognostiserar en negativ budgetavvikelse, vilken uppgår till 5 mnkr. Underskottet är dock kopplat till den pågående pandemin och beror främst på intäktsbortfall inom skolverksamheten, vilket innebär att nämnden inte behöver inkomma med en åtgärdsplan.

Tabell 1: Utveckling av Region Hallands prognostiserade resultat under 2021

(mkr)	2021	
	Budget	Prognos resultat
Månadsrapport per februari	11 053,3 mkr	+456 mkr
Uppföljningsrapport 1	11 053,3 mkr	+592 mkr
Uppföljningsrapport 2	11 053,3 mkr	+749 mkr
Månadsrapport per oktober	11 053,3 mkr	+1 161 mkr
Årsredovisning	11 053,3 mkr	+1 304 mkr

Uppföljningsrapport 1

Vid regionstyrelsens sammanträde den 9 juni 2021, i samband med uppföljningsrapport 1 Region Halland, informeras styrelsen om Region Hallands prognostiserade årsresultat (se tabell 1). Med anledning av den pågående pandemin har riksdagen vid ett flertal tillfällen beslutat om utökade statsbidrag till regionerna, vilket har en betydande

påverkan på resultatet. Utöver detta har en lägre efterfrågan och produktion inom vissa verksamheter inneburit lägre kostnader. Även utfallet för regionens skatteintäkter beräknas ge ett positivt utfall mot budget. Regionstyrelsen beslutar att inte begära in åtgärdsplan för Driftnämnd Kultur och skola, då den negativa prognosen är en följd av intäktsbortfall beroende på situationen med Covid-19.

Uppföljningsrapport 2

Vid sammanträdet i oktober beslutar regionstyrelsen med ett godkännande att överlämna uppföljningsrapport 2 som omfattar perioden januari till augusti 2021 till regionfullmäktige (se tabell 1). I rapporten framgår att Region Hallands arbete under våren 2021 har präglats påtagligt av den pågående pandemin. Under sommaren har arbetet börjat återgå till ett normalläge där pandemin är en del av den ordinarie verksamheten. Sju av totalt åtta fokusområden bedöms nå måluppfyllelse och ett fokusområde bedöms delvis nå måluppfyllelse för helåret 2021. I prognosen efter augusti månad är det ingen nämnd som prognostiserar en negativ budgetavvikelse.

Månadsrapport per oktober

Vid sammanträdet i november beslutar Regionstyrelsen att godkänna Region Hallands månadsrapport januari till oktober 2021 och lägga den till handlingarna.

3.5 Regionstyrelsens återrapporering till fullmäktige

Regionstyrelsen har återrapporerat till fullmäktige om regionens verksamhet och ekonomi genom uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 och Region Hallands årsredovisning 2021. Vid sammanträdet i april 2022 beslutade regionstyrelsen att anta årsredovisningen 2021 för sin egen verksamhet (möte ej genomfört vid granskningstillfället). I Region Hallands årsredovisning 2021 redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa.

I årsredovisningen för Region Halland gör regionstyrelsen en samlad bedömning av huruvida Regionfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Det framgår att regionen i bedömningen har värderat resursåtgången tillsammans med verksamhetens måluppfyllelse. Den sammantagna bedömningen är att Region Halland uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Sju av totalt åtta fokusområden har uppnått måluppfyllelse för helåret 2021. Fokusområdet Ökad konkurrenskraft har inte uppnått måluppfyllelse, vilket visar på behovet av ett fortsatt arbete för att främja innovationskapacitet i länet. I relation till varje fokusområde lämnas en beskrivning av bedömningen och tillhörande indikatorer.

Tabell 2: *Utfall för regionens fokusområden 2021*

Fokusområde	Måluppfyllelse
Hög attraktivitet	● Uppfylls
Ökad konkurrenskraft	■ Uppfylls inte
Stärkt delaktighet	● Uppfylls
Nära och sammanhållen vård	● Uppfylls

Digitalisering i vården	● Uppfylls
Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård	● Uppfylls
Kompetensförsörjning	● Uppfylls
Hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning	● Uppfylls

Av protokoll framgår att samtliga Driftnämnder och Regionstyrelsen har fattat beslut avseende uppföljningsrapport med varierande måluppfyllelse (i den mån den är bedömd). I samband med redovisning av UR 1, UR 2 och årsredovisning är det ingen av driftnämnderna eller styrelsen som beslutat om åtgärder, trots att vissa av driftnämnderna inte har uppfyllt måluppfyllelse inom vissa områden. Utifrån protokoll går att utläsa att åtgärder vidtagits som går att härleda till bristande måluppfyllelse, dock finns ingen tydlig spårbarhet av dessa beslut till verksamhetsplan eller uppföljningsrapporterna. Vidare framkommer av uppföljningsrapporterna att det varierar i hur omfattande beskrivningarna av måluppfyllelse är.

I intervjuer med verksamhetsföreträdare från driftnämnderna framkommer att de upplevt att flertalet fokusområden och indikatorer inte är anpassade för deras verksamhet.

3.6 Samlad bedömning

Regionstyrelsen har antagit en verksamhetsplan för 2021. I verksamhetsplanen framgår inga indikatorer för de regiongemensamma uppdragen och regionkontorets egna utvecklingsområden. Avsaknaden av indikatorer och målvärden bidrar till att det i årsredovisningen blir svårt att förstå vad som ligger till grund för bedömning av måluppfyllelse.

Likt föregående år framgår det av reglemente för de lokala nämnderna att de lokala nämnderna verkar på uppdrag av både Regionfullmäktige och Regionstyrelsen. Enligt kommunallagen är nämnderna självständiga i sitt uppdrag och svarar mot fullmäktige. Skrivelsen i de lokala nämndernas reglemente medför svårigheter för Regionfullmäktige och för revisorerna att pröva enskilda nämnder i ansvarsfrågan. Vi anser att Regionstyrelse bör lyfta detta i ett ärende till fullmäktige för att avhjälpa bristen.

Granskningen visar att Regionstyrelsen har tydliggjort sin uppsiktsplikt. Detta anser vi är positivt. Vi notera dock att Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel saknar en verksamhetsplan och inte redovisar en fullständig driftsredovisning i samband med årsredovisningen. Vidare framkommer i granskningen att Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsas internbudget endast redovisar budgeterade intäkter och att budgeterade kostnaderna inte framgår. Regionstyrelsen har inte uppmanat nämnderna att hantera dessa brister. Vidare framgår att Regionstyrelsen heller inte tar del av Teater Hallands AB protokoll.

Vidare anser vi att regionstyrelsens protokoll behöver förtydligas. Vid ett tillfällen under 2021 har Regionstyrelsen ålagt nämnder med underskott som inte är genererade av Covid-19-pandemin att inkomma med åtgärdsplaner för att nå budget i balans. Det framgår dock inte av protokollet vilka nämnder som berörs av detta beslut eller när

åtgärdsplanerna ska redovisas för styrelsen. Vi noterar att det i samband med årets första prognos efter februari månad endast är Driftnämnden Kultur och skola som prognostiserar en negativ budgetavvikelse. Underskottet är dock kopplat till den pågående pandemin, vilket innebär att nämnden inte behöver inkomma med en åtgärdsplan.

Det framgår inte heller av protokollen att dialogmöten har genomförts under 2021, vilket också är en brist. Dock anmäls regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll löpande till regionstyrelsens sammanträden där det framgår att dialogmöten har genomförts. Enligt uppgift från regionkontoret har dialogmöten genomförts mellan regionstyrelsens arbetsutskott och samtliga driftnämnder samt Hallandstrafiken.

Utifrån nuvarande styrmodell har regionfullmäktige fastställt fokusområden. Därefter har regionkontoret tagit initiativ till regiongemensamma uppdrag. Enligt nuvarande styrkedja har regionstyrelsen inget uppdrag från regionfullmäktige att fördela eller förtydliga regionfullmäktiges fokusområden. Vi bedömer att hanteringen av regionfullmäktiges fokusområden och skapandet av regiongemensamma uppdrag så som det hanterades under 2021 bidragit till en otydlig målstyrning. Exempelvis framkommer att hanteringen av regionfullmäktiges fokusområden och de regiongemensamma uppdragen skiljer sig åt inom regionen. Målstyrningen inom regionen skulle vinna på att regionstyrelsen föreslår fullmäktige att tydliggöra hur målstyrningen ska gå till, var de regiongemensamma uppdragen finns i styrkedjan samt vilka förväntningar som finns på respektive nämnd att bidra till olika fokusområden och regiongemensamma uppdrag.

Den grundläggande granskningen har visat att beskrivningarna av måluppfyllelse och bedömning av måluppfyllelse varierar mellan driftnämnder, gemensamma nämnder samt lokala nämnderna. Detta försvårar verifieringen av om måluppfyllelsen är så god som den ser ut på regionövergripande nivå. Vi bedömer att samma svårighet föreligger vad gäller om det finns behov av åtgärder som inte tydliggörs på grund av den bristfälliga bedömningen av måluppfyllelse hos flera av de granskade revisionsobjekten.

Under 2021 har regionstyrelsen antagit en internkontrollplan som uppfyller de krav som framgår av reglementet för intern kontroll. Kontrollmomenten har genomförts, dokumenterats och återredovisats för regionstyrelsen. Vid identifierade brister har åtgärder föreslagits och genom uppföljningsrapporten har dessa antagits av regionstyrelsen. I jämförelse med föregående år då riskanalysen redovisades för hela regionstyrelsen har riskanalysen 2021 endast redovisats för regionstyrelsens arbetsutskott.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att regionstyrelsen i allt väsentligt har en tillfredsställande ledning, styrning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

2022-04-07

Kerstin Sikander

Helena Richardsson

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2021-11-10. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.